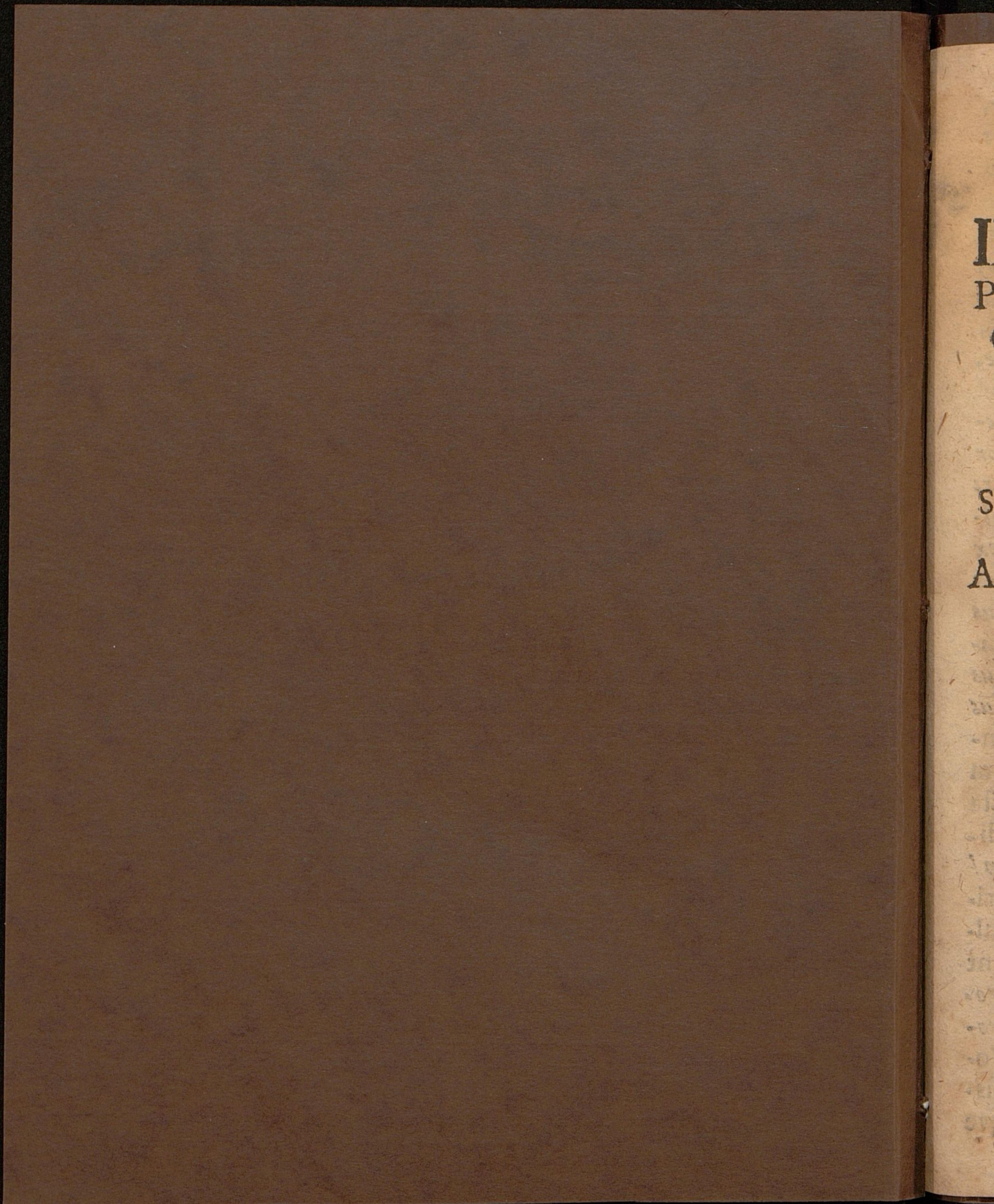

**05
A
655**

IN NOMINE JESU, SUMMI DOCTORIS !
DECANUS
THEOLOGICÆ FACULTATIS,
IN ACADEMIA VVITTEBERGENSI,
D. JOHANNES Deutschmann,
PROFESSOR PRIMARIUS, COLLEG. THE-
OLOGICI SENIOR, ACADEMICI TEMPLI PRÆ-
POSITUS, ET ALUMN. EPHORUS,
FIDEI, SPE I QVE
TEMPLUM,
SUB DIVINÆ GRATIÆ FELICIBUS AUSPICIIS,
IN TEMPLO SANCTORUM OMNIUM,
AD SOLENNEM DOCTORALEM AULAM
THEOLOGICAM,
IN SUPREMI NUMINIS HONOREM,
ECCLESIAE MILITANTIS FLOREM,
ET DOCTORANDORUM CONTINUAM
FELICITATEM,
INTIMAT,
ET AD DIEM JOPIS, VI. OCTOBRI, FUTURUM
OMNES LECTORES, RELIGIONIS,
ET PIETATIS, AMATORES,
AD PANEGYRIN DOCTORALEM,
DIVINITUS DONATAM,
EA, QVA PAR EST, REVERENTIA,
PIIS PRECIBUS INVITAT !

(1648)

IN NOMINE JESU, MAGISTRI DOCTORUM!

Idei Festum adest in fastis, adest in Dei promissis,
adest in d^ruinis beneficiis! jubilate Deo omnis
Terra: Psalmum dicite Professores omnes, atq;
Cives, Academæ nostræ: Date gloriam laudi
eius Homines Dei, Doctores, & Auditores The-
ologiae: Dicite: Quam terribilia sunt opera tua, Domine,
in multitudine virtutis tua, fallentur inimici tui, Pietistæ
cum omnibus Veritatis hostibus: Omnis terra adoret te,
& psallat tibi: Psalmum dicat Nomiⁿi tuo, Sela! Venite,
& videte opera Dei: terribilis in consiliis suis filios hominū?
dicimus cum Davide, Hierop salte, Psal. LXVI. i. seqq. Spei Fe-
stum adest, comes intima, parastatis optima Fidei, soror
arctissima. Venite, exultemus Domino, jubilemus Deo, Salutari
nostro: Praeoccupemus faciem ejus in confessione, & in Psal-
mis jubilemus ei! Quoniam Deus Magnus Dominus, & Rex
Magnus super omnes Deos, quia in manu ejus sunt fines
terrae, & altitudines montium ipsius sunt: quoniam ipsius
est mare, & ipse fecit illud, & terram manus ejus forma-
verunt. Venite, adoremus, & procidamus, & benedicamus
ante Dominum, qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus
noster, & nos populus paschæ ejus, & oves manus ejus, can-
tamus iterum cum Psalmista, Psal. XCV. i. seqq. Festum
Fidei, Festumque Spei, conjuncta sunt Festa! Conjuncta
sunt in divina Providentia, in divina benevolentia, in di-
vina beneficentia! Fides, & Spes, par nobile Sororum!
Sunt Fides, & Spes, Filii Dei, sunt partim secundum histori-
am, partim antiquam traditionem, partim pictorum vul-
gares imagines, sanctæ Virgines, sunt virtutes Ecclesie, sunt
animarum fidelium, & in primis Theologorum, vel Dei Viro-
rum, divitiae, deliciae, letitiae! Dicit hoc Par nobile Soro-
rum cum Imperatore Julio, Veni, Vidi, Vici! Venit hoc No-
bilissimum, & Amicissimum Par in nomine Domini, nobis-
que

05 # 655

que divitiarum divinarum evidentissima, locupletissima-
que fecit indicia! Vicit magnalia Dei Nostri, merasque
gratiae cælestis delicias nobis attulit: Vicit in virtute Do-
mini gravissimas criminationes, plurimas malorum tem-
tationes, maximas adversariorum persecutions, & meras
nobis à Deo pacis latitias contulit! Venit, Vicit, & Vicit
ante biennium, dum insignem Festivitatem Doctoralem pe-
perit, & Duum Viros Doctores Egregios Ecclesiaz, magno cum
fructu, genuit. Fertiles nobis fuerunt piissimæ Sorores. Sed,
per divinæ benedictionis abundantiam, hoc anno Collegio
nostro longe fœcundiores sunt, dum numerum pristinum
non duplicant, sed magis, quā triplicant, & Gratia Dei pleni-
orē latitiā nobis præ sagire videtur. Dies Fidei, proxim⁹ Jovis
Dies, nobis erit gratus Dies, Festus Dies, Letus Dies, est Jovis
Optimi Maximi Dies! merito proinde piis votis, atq; precibus,
cum Davide nobis exclamandum, Ps. CXIIX. 23. A Domino
factū est illud, & est in oculis nostris mirabile! Hæc est dies,
quam fecit Dominus, exultemus, & latemur in ea! Dies hic
Fidei toti Christianorum Ecclesiaz, totique Patriæ nostræ
memorialis, & maxime memorabilis est! Attulit ante bien-
nium, cum ipso DOCTORATU SACRO, RUTÆ SAXO-
NICÆ GERMAN AUGUSTUM, REGI MAXIMO DIU
DESIDERATUM PRIMOGENITUM, EMINENTISSI-
MÆ SAXONUM DOMUI HEROICUM ANTISTI-
TEM, JUVENTUTIS SAXONICÆ PRINCIPEM, PER
DIVINAM BENEDICTIONEM MAXIMÆ FIDEI, MA-
XIMÆ SPEI, MAXIMÆ REI, FELICISSIMIS AUSPI-
CIIS DUCEM! Hæc est, hæc erit, & semper manebit la-
titia plenisimæ Dies, quam fecit Dominus, exultemus, &
latemur in eâ! Cantate Domino canticum novum, cantate
Domino omnis terra, cantate Domino, & benedicte nomini
ejus: annunciate de die in diem salutem ejus. Annuncia-
te inter gentes gloriam ejus, in omnibus populis mirabilia ejus!

Quoniam magnus Dominus, & laudabilis nimis terribilis
est, super omnes Deos. Quoniam omnes Dii Gentium Eli-
tim, Dominus autem Cœlum fecit. Laus & magnificentia
in conspectu ejus, robur & decus est in sanctuario ejus, affer-
te Domino familiae popolorum, offerete Domino gloriam &
honorem, Afferte Domino gloriam Nomi ejus! Tollite ho-
stias, & introite in Atria ejus. Adorare Dominum in or-
natu sancto; commoveatur à facie ejus universa terra: Di-
cite in gentibus, Dominus regnavit, & paravit orbem terræ,
qui non componebitur, judicabit populos in æquitate, læten-
tur Cœli, & exultet terra, commoveatur mare & plenitudo
ejus, gaudebunt campi, & omnia, quæ in eis sunt. Tunc
exultabunt omnia ligna silvarum à facie Domini, quia ve-
nit judicare terram. Judicabit orbem terræ in æquitate, &
populos in veritate sua, dicimus cum Devotissimo Regum,
Davido Ps. XCVI. vers. 1. & seqq. Hæc est dies, quam fecit Do-
minus, exultemus & lætemur in ea. Est dies fidei, post tot
preces, & lacrymas, post tot gemitus & suspiria, post tot
fæderia, per Divinam Providentiam confirmata per
Dei gratiam consummata! Est Dies Spei firmiter fun-
data, per divinas revelationes, & promissiones, consolidata,
& in piorum fiducia confortata! Est Dies paternæ gra-
tiae, qua Cœlum nec meliorem, nec majorem, nec exulta-
tiorem afferre voluerat! Est Dies divine non tantum,
sed & uberrimæ Benedictionis, ex qua in Benedicto Semine
mulieris, SEMEN SAXONIÆ BENEDICTUM, non
RIVULUS, aut FLUMEN, sed ipsum MARE multipli-
cis, vel etiam omnigenæ benedictionis erit! Hæc est dies,
quam fecit Dominus, exultemus, & lætemur in ea! Sit sem-
per hoc AUGUSTUM SAXONIÆ SEMEN, ita benedi-
ctum, ut Spiritus sapientiæ, & intelligentiæ, Spiritus consilii,
& fortitudinis, Spiritus scientiæ, & timoris Domini, in omni-
bus ILLUD instruat, ac influat, IDEM IN OMNI VIA,

IN

IN OMNI VITA, rectissime ducat, & cuncta SERENISSIMI
VIGORIS, ILLUSTRISSIMI FLORIS, & EMINENTISSI-
MÆ FELICITATIS SEMENTA, INCREMENTA, STA-
BILIMENTA, & ORNAMENTA, MENSURIS ABUN-
DANTISSIMIS, in HUNC AUGUSTUM, & SEMPER AU-
GENDUM PRINCIPEM effundat ! FIAT, IN NOMINE
JESU FIAT ! Hinc erit benedicta Lutheranorū Ecclesia, vereq;
rediviva ! Misericordia, & veritas, sibi semper obviabunt, Pax,
& Justitia, se mutuis amplexibus, & osculis, exhilarabunt : De
terra Veritas orietur, & Justitia ; de Cælo prospiciet etenim
Dominus dabit benignitatem bonorum, & terra nostra pro-
ventus suos multiplicabit, ante eum justitia constanter
ambulabit, ut quilibet in via recte suos gressus ponere
queat, Psal. XXCV. II. & seqq. Hæc est Dies Fidei, Dies,
quam fecit Dominus, exultemus, & letemur in ea ! Sic
eriam ex hac Fidei Die Politia Saxonum erit benedicta,,
quia Dominus suam in eadem conservabit, & magnifi-
cabit Ecclesiam, & cum eadem omnem Civitatem Politi-
cam, quia diligit Dominus portas Sion, super omnia taber-
nacula Jacob, dum gloria dicuntur in ea, tanquam Civi-
tate Dei, & ad Sion dicitur : Homo, & homonatus est in ea,
& ipse fundavit eam Altissimus : Dominus predicabit in
Scriptura populorum, ut aliqui nascantur ibi, Sela. Et Can-
tores erunt quasi tripudiantes, dum omnes divine Scaturi-
genes sunt in illa. Psal. LXXXVII. 2. & seqq. Tandem sub
HOC BENEDICTO SEMINE AUGUSTO, quoque
BENEDICTA sit OMNIS DOMUS, & FAMILIA, ut SA-
XONIA nostra sit Benedicta Palestina, quia Dominus est
Fides nostra, Spes nostra, Benedictio nostra ! Domus Israel
speravit in Domino, Adjutor eorum, & Protector eorum est !
Domus Aaron speravit in Domino, Adjutor eorum, & Protec-
tor eorum est, qui timent Dominum, speraverunt in Domi-

mo, Adjutor eorum, & protector eorum est. Dominus me-
mor est nostri, & benedicat nobis. Benedicat Domui Isra-
el, benedicat Domui Aaron, benedicat omnibus, qui timent
Dominum, pusillis cum majoribus, adjiciat Dominus super
nos, super nos, & super filios nostros, ut benedicti simus a
Domino, qui fecit Cœlum, & terram, ut benedicti manea-
mus in Domino, & in eodem de benedictione copiosa, glo-
riari queamus! Hac est Fidei, Salutis ve dies, exultemus, &
letemur in ea! Hanc Salutem nobis Salus Jehovæ, vel Salutare
Domini, Gen. XLIX. 18. tanquā vero Salvator, parabit, & tan-
quā Archi-Dux, Michael, Princeps Promachus, & Symma-
chus, contra quosvis hostes, in primis contra Draconem, &
angelos ejus, conservabit, atque confirmabit, ut ore, vel eti-
am corde læto, cum cœlestibus ex Feste Michaelis, de Victoria
nobis gratulari queamus! Nunc facta est salus, & virtus,
& regnum Dei nostri, & potestas Christi ejus. Est vere
quoque fidei Dies, Dies fiducialis confessionis, & Gratiarū
actionis, dum corde creditur ad justitiam, & ore confessio
fit ad salutem, Rom. X. 10. ubi, juxta Textum, ibidem ad-
ditur: Dicit enim Scriptura: omnis, qui credit in illum, non
confundetur, Es. XXVIII. 14. Nam beati sunt, qui confidunt in
eo, Psal. II. 13. & beati quoque sunt, qui sperant in eo! Psal.
XXXIV. 9. Propterea David in aureo suo Confitemini Psal.
CXIIIX, conjungit utrumque v. 8. Bonum est, confidere in
Domino, quam confidere in homine: Bonum est, sperare
in Domino, quam sperare in Principibus! & maxima cum
parhesia præmittit v. 6. & 7. Dominus mibi adjutor, non
timebo, quid facias mihi homo? Dominus mibi adjutor, &
despiciam inimicos meos! Et sic gratitudinis Confitemini præ-
mittit v. 1. Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam
in seculum misericordia ejus: Dicat nunc Israel, quoniam
in seculum misericordia ejus: dicat nunc Dominus Aaron, quo-
niam

niam in seculum misericordia ejus: dicant nunc omnes, qui
timent Dominum, quoniam in seculum misericordia ejus.
Quam magnus Ipse, tam magna quoque dicitur ejus Mis-
ericordia: proinde Siracides exhortatur cap. II. 23. inci-
damus in manus Domini, & non in manus hominum: quan-
tus enim est Deus, tanta pariter est ejus misericordia! nam
misericordia hominis circa proximum suum, sed misericordia
Dei super omnem carnem, cap. XIIIX. 12. Semper igitur miseri-
cordiam Dei non tantum admirari, verum etiam venerari
debemus, & cum Jeremia Thren. III. 22. in spiritu sapientius
illud ingeminare: *Misericordia Dei est, quod consumti non
sumus, quia non defecerant miserationes ejus: non defece-
runt in Ecclesia, neque prorsus desierunt in Politia, & in
Domibus quoq; nostris miserationes divinae luculentissima
& locupletissima vestigia divinorum beneficiorum relique-
runt, ut vere nunc in Feste Fidei, Spei, & confidenter illud Da-
vidicū repetere queamus: Hac est dies, quam fecit Dominus,
exultemus, & latemur in ea! Hic Fidei Dies vere divinus, ve-
re Catholicus, vereque fructuosus est! Vere divinus iure
nominatur, quia Deus Solus fidei tum Autor, tum Dator
est. *Autor Fidei* solus Deus est: Deus Pater, qui tanquam *Fidei*
Pater, & *Author*, Fidem, ut opus suum, producit ex testimo-
nio Christi, Job. VI. 29. *Hoc est opus Dei (Patri)*, ut creda-
tis in eū, quem misit Ipse! Deus Filius, qui salutatur οἱ ἔχο-
γος καὶ οἱ τελειωτές τῆς πίστεως, *Author*, & *Consummator fidei*, Je-
sus, Heb. XII. 2. *Spiritus Sanctus*, qui *Spiritus est fidei*, II. Cor. IV.
13. & ea de causa *Fides inter fructus Spiritus* etiam com-
putatur, Gal. V. 23. Sicut autem Deus solus *Author*, ita solus etiā
est *Dator Fidei* principalis, prout statim in *Paradiso Protopla-*
stis Pater, Filius, & *Spiritus S. Iehova Elohim*, Pater, קָדוֹם,
Filius, & Verbum, & רוח הַיּוֹם *Spiritus S. primum per Evangelio*
Verbum, quod est genuinum fidei verbum, Rom. X. 8.
fidem salvificam, in Semen Mulieris, efficaciter communi-
cavit,*

cavit, dum unice fidem oculi Domini respiciunt. Jer. V.3. & propterea Christus Iairo dicit, Luc. V.30. Noli timere, tan-
tummodo crede. Est quoq; Catholc⁹ Dies Fidei quandoq; videm
Fides est Omnia salvandorū, quoad omnia Subjecta, qvoad
omnia tempora, qvoad omnia loca, sive respiciamus ad Vete-
ris, aut N. T. secula, qvod apodictice deducitur Heb. XI.
ubi non tantum Maxima Spiritus S. v. 6. producitur: quod
sine fide sit impossibile placere Deo; sed etiam generalis fidei
definitio v. 1. præmititur, qvod fides sit hypostasis speran-
darum rerum, & elenches non apparentium: Catalogus et-
iam Fidelium ibidem ex omnibus durationū intervallis, nīm.
antediluviano, quoad fidelē Abel, Enoch, & Noah; post diluvia-
no, tum Patriarcharum, Abram, Isaac, Jacob, & Joseph, tum.
Patrum, Moses & Aaron, tum Judicum, qvorum ratione non
pauci judices adducuntur; tum Regum, &c. & omnes ta-
les Heroes, paradigmaticorum fundamentorum instar, ad
N. T. fideles referuntur, nec aliud de cunctis, post Apo-
stolorum tempora, seculis in universum, est dicendum, qvia
manet illud Habacuc. II. 4. ratione primi, & Pauli Rom. I. 17. ra-
tione postremi Test. firmū ac immotū, qvod omnis justus fide
sua vivat. Fructuosus deniq; Fidei Dies est, dum unice, ratione
nostri, pendet à fide, quicquid facit ad fidelium generationē,
propriam constitutionem, & facundam operationē, eum Fi-
des Christiano, vel etiani Christianismo, det fieri, det esse, det
operari. Nullus certe Christianus fieri potest, aut solet, sine fi-
de. Nā veluti Christianus, ut Homo sit ex naturali generatione
materialiter, sic idem formaliter, qua Christianus est, pendet
ex Spirituali regeneratione, Job. III. 5. Nisi quis renatus fuerit
ex aqua, & spiritu, non potest ingredi regnum cœlorum,
sive sit gratiae, sive sit glorie, dum caro, & sanguis, regnum
cœlorum ingredi non possunt, I. Cor. XV, 50. Regenera-
tio vero spiritualis est, Vitæ, fidei, spiritualis communi-
catio

catio, homo *naturalis* nascitur ad *vitam naturalem*, homo *spiritualis* renascitur ad *vitam spiritualem*, & vivit non in *sese*, vel in *carne*, sed in *fide*, Gal. II, 20. ut *vera vita*, sit *fides vera*, versaque vice, *vera fides* sit *vera vita*, quemadmodum Basilius inquit: *Sicut baptizamur, ita credimus*, & *sicut credimus, ita baptizamur*. Idem pariter de ipso *Christianismo* valet, dum *Christianismus* sine *fide*, nec confertur, nec conferri potest, nec aliud dicendum est de ratione propria *Christiani*, vel *Christianismi*. Quando *Christianus* veram habet *fidem*, verum etiam possidet *Christianismum*: & *fidei possessio* nihil aliud, quam *Christi possessio*, sicut *Eva*, mater *viventium*, dicit: *possideo Virum Iehovam, non carne, sed vera fide*: tandem & à *fide*, pendet omnis *fidei justificantis operatio*, si causaliter loqui velimus, quia *fides διάγαγεν εργασμένη*, vel per *charitatem* est *efficax*, aut *operosa*, nec ullum *opus nostrum Deo* sine *fide* placet. juxta laudatum antea *Sancti Spiritus aphorismum*, quod sine *fide* sit *impossibile placere Deo*, Hebr. XI, 6. imo, quod ex *fide* non est, peccatum esse dicitur, Rom. XIV, ult. Dies igitur *Fidei*, maxime laudabilis, maxime nobis *omnibus commendatus* esse debet, ut jure sit exclamandum, *Hic est dies, quem fecit Dominus, exultemus*, & latemur in ea. Hoc festum *Fidei* primario nobis assert *fidem non humanam, sed divinam, non naturalem, sed supernaturalem, non abstractivam, sed concretivam, non absolutam, sed relativam, non in sese spectatam, sed in objecto consideratam, nec in sese, sed in alio notatam, non propriam, sed appropriatam, nec in sese natam*, verum ut B. Lutherus loqui solitus est, *incarnatam, nec in sese vivam, sed in Christo vivificatam, non in momento suo, sed in alieno spectatam*. Viva *fides* est, quæ dicitur in *sese viva, fides in sese viva vanum superstitionis mentis Idolum, non divine sapientie mysterium, sed humanae vanitatis placitum*,

tum, non *divina revelationis secretum*, sed *humanæ speculationis spectrum*. Est *Fides* revera non *Idolum nostrum*, sed *divina gratiæ donum*, Eph. II, 8. *Fides*, qvæ in *sese* fингitur, relativæ non dicitur: in *sese* quod est, aut dicitur, aut ponitur, in *alio* non proponitur, dum, quod in *sese* est, non est in *alio*. Tota *fides* vero *Christianæ* non in *sese*, sed in *Christo* consideratur. *Christus* est in *fide*, tum *Alpha*, tum *Omega*, vel unice τὸ Πᾶν εστι! ὁ δέ χρυσὸς καὶ τελεωθής τῆς πίστεως, unice *Christus JESUS* εστι! Procul ergo à *Christianæ* religione semper absit hoc *Idolum*, vel *Aseitatis*, vel *Inseitatis*, vel *Perseitatis*, (barbarum monstrum barbaræ non repuat vocabula, vel nomina!) *Christianæ fides* vel à *Christo*, vel in *Christo*, vel per *Christum*, vel secundum *Christum*, vel propter *Christum*, habet, & tenet omnia! Cain sibi persuadebat, suam in *sese* fidem vivere, sibi sufficere, suum opus, & sacrificium Deo placere, suam notitiam, suum assensum, suam fiduciam, in *sese* vivere, nec *Messia*, vel *Seminis mulieris*, meritis opus esse; suam cognitionem, suum assensum, suam confidentiam, vel ex divina virtute, vel ex naturæ proprietate, vel ex cultus conditione, vel ex sacrificii divinitus instituti dignitate, &c. vitam in *sese* possidere, alterius, vel *Seminis mulieris*, vitam neutiquam adesse debere: sed Deo talis *In sese fides*, nec grata, nec accepta fuit. Sit *Pietistarum fides*, Caini *fides*! Placeat illa *Fanaticis* in *sese*, in proprio *sese*, in generali Dei virtute ante *Christum*, ejusque vivificam operationem, extra *Christum*, sine *Christo*, præter *Christum*, &c. in suis gradibus, vel actibus, in *sese* sua viva notitia, vivo suo assensu, in viva sua confidentia, ante Christi vivificam apprehensionem, & appropriationem, veris Christianis solummodo placet Abelis *fides*, in vita per *Christum* vivifica, vel in ejus Sacerdotali Sacrificio, sive sacrificiali Sacerdotio. In hoc unice fidei notitia viva, assensus solummodo vivus, fiducia tan-

tantummodo vita. Christus in omnibus ueritatis vita,
& ζωής vita, χειρός vita, εξαρέτης vita, ολικής vita,
πάντης vita, cum solus ipse sine socio, sine consortio, sine
commercio, coram Patre sit Via, Veritas, & Vita. Nec Pa-
ter est ante Christum, cum ante Christum non gratia pater-
na, sed irasimus filii, Eph. II. 3. Ipse nesciū immediato sta-
tim subjungit, quando semetipsum Viam, Veritatem, &
Vitam nostram salutavit: Nemo venit ad Patrem, nisi per me-
prius igitur Christus nobis esse debet Via ad Patrem, Veritas
ad Patrem, Vita ad Patrem, quam Pater nos recipere, vel
suam gratiam, & benevolentiam paternam nobis exhibere,
aut in nobis virtute sua quicquam operari velit, aut possit.
Ante Christum Deus Iudex est, non Pater, violatque justitie
vindex, non oblat & gratiae benevolus testis, & index. Pattr
est non sine Christo, sed propter Christum, non ante Chri-
stum, sed in Christo, non praeter Christum, sed secundum
Christum. Valeant igitur Pietistarum apud Spenerū in novis-
simo Scripto contra Dn. D. Schelvgium p. 260. & 261. adserta:
quod fides in se sit vita, ante Christum, quod fidei notitia
assensus, & fiducia, vitam habeant, & vita jure nuncupentur,
ante vivificam Christi, vel apprehensionem, vel applicatio-
nem, &c. Vita fidei pendet à vivifico principio: quando
Christus, ceu vivificum principium, non supponitur, nec vi-
ta vera subjungitur. Ubi non datur principium, ibi nec datur
principiatum, dum illud semper ab hoc, in omnibus, etiam
in Christiana fide, prærequisitur: filia non est ante matrem,
nec effectus ante causam. Et hæc Pseudo-Christianæ, veræque
religionis absorptiva, vel prorsq; corruptiva, phantasmatata mi-
nime digna sunt, ut pluribus exponantur. Valeat igitur hoc
Pietisticum Idolum, Fides ante Christum! Rem suam habe-
ant Eliim minora, vel Dii minorum gentium, vivens Notitia
ante, vel extra Christum, assensus virius ante, vel extra Chri-
stum, fiducia viva, pariter ante, vel extra Christum, non.

Christiane, sed Anti-Christiane Sorores! sunt verè suppositi-
tia, superstitione, non tantum è cordibus, sed etiam è linguis,
& è totis Christianorum Ecclesiis proscribenda. Cainita-
rum, pessimum Dei filiorum antediluvianorum, in Patri-
archarum Ecclesiis omnia turbantium, Pseudo Prophetarum,
& Pseudo Israelitarum, Pbariseorum, & Pseudo-Apostolorum,
Pseudo Christianorum, & Papalium Anti-Christianorum,
& aliorum μοχολύνεια sunt, mera dormientium somnia, vera
vigilantium phantasmat! Nos veneramur Fidem vivam,
Spem vivam, in gratia Patris benignissima fundatā, in Chri-
sti meritis efficacissimis, & abundantissimis, radicatam, & in
Sancti Spiritus energia solidissime roboratam, & exorna-
tam. Unicum Fides nostra, Spes nostra, cum omni sua
vita, Christum, ceu Sponsum, Amicum, Fratrem, Regem, Cir-
culum, & Centrum, &c. amplexatur, exosculatur, admiratur,
& præstolatur! In hac fide nobis gratulamur! In hac fide sem-
per unice gloriamur, quia non gloriatur Sapiens in sapi-
entia sua, fortis in fortitudine sua, dives in divitiis suis,
(nec Pietistæ suis in operibus bonis) sed in hoc gloriatur,
qui gloriatur, scire, & nosse me, quia Ego sum Dominus, qui
facio misericordiam, & judicium, & justitiam, in terra, bæc
placent mibi, ait Dominus: Jer. IX. 23, & 24. De quo Pau-
lus in autentica repetitione commentarium illustrem, I.
Cor. I. 26. & seqq. nobis reliquit: Vide te vocationem u-
stram, fratres, quia non multi sapientes, secundum carnem,
non multi potentes, non multi nobiles, sed quæ stulta sunt
mundi elegit Deus, ut confundat Sapientes, & infirma
mundi elegit Deus, ut confundat fortia (Thrasonicos Pie-
tistas) & ignobilia mundi, & contemptibilia elegit Deus, &
ea, quæ non sunt, ut ea, quæ sunt, destrueret, ut non gloriatur
omnis caro, in conspectu ejus. Ex ipso autem vos estis
NB. in Christo JEsu, qui NB. factus est nobis sapientia à
Deo, (quoad fidem,) & justitia, (quoad voluntatem,) & san-
ctificatio.

etificatio, (quoad vitam, in regno gratia,) & Redemptio, (quoad plenariam salutem, in regno gloriae,) ut, quemadmodum scriptum est, nimirum *Jer. IX. 24.* qui gloriatur in *Domino* (*Christo IESU*, v. 30.) glorietur. Non autem tantum in hac Fide gloriamur, sed etiam in Spe, sicut idem *Paulus* omnes pios exhortatur, *Rom. V. 1. & 2.* justificati ex fide pacem habemus ad Deum, per Dominum nostrum Iesum Christum, per quem & habemus accessum per fidem in gratiam istam, in qua stamus, & gloriamur in Spe gloriae filiorum Dei: non autem tantum in Spe gloriae, sed etiam in Spe tribulacionis, & ignominiae, gloriamur, sicut verbis, consolatione plenissimus, addit *Apostolus* v. 3. non solum autem, sed etiam gloriamur in tribulationibus, scientes, quod tribulatio passionem operatur, patientia autem probationem, probatio vero Spem, Spes autem non confundit, quia Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum S. qui datus est nobis. Hæc copiosa Spiritus diffusio, nostra non est confusio, certa potius confitio, vel ipsius fidei, Spei, nostræ corroboratio. Nam hoc dicit Dominus Deus, *Esa. XXVIII. 16.* Ecce Ego pono in Sion lapidem, lapidem probatum, angularem, preciosum, bene fundatum. Qui crediderit, non festinabit, id est, juxta glossam marginalem, non fugiet. Conscientia sauciata, si fieri posset, fugeret per montem ferreum, adeo horribiliter terretur, & pavet, quoties periculum aliquod occurrit. Sed cor, fide erectum, consistit tranquillum, & deridet etiam portas inferorum, quæ nec adversus Ecclesiam, nec adversus fidem animam, prævalere possunt, *Matt. XVI. 18.* Et hoc est, quod dicitur *Abraham*, credentium omnium Patri: *Noli timere, Abram, Ego sum scutum tuum, & merces tua magnanimis.* Quod Patri credentium dicitur, illud omnibus, & singulis credentibus quoque, imprimis autem fidis Christi ministris, & Orthodoxis Theologis, dictum creditur. Nam Hi sunt in perpetuo mundi ne-

glectu, mundanorumque hominum fastuoso contemtu: hi
peregrinantur in mediis persecutionibus, & tribulationibus,
sed Deus Israel in ira media, in tribulatione media, memor
est misericordiae sue, Hab. IV. 2. & Archi Dux Michael, militiae
Iehova & Princeps, Jos. V. 14. mirabiliter suos Commilitones
ducit, Psal. IV. 4. per colles, & valles, per aspera & austera,
per saxa, per ignes; sed sub hoc vivificæ consolationis ely-
peo: noli timere, quia redemi te, & vocavi te, nomine tuo,
meus es tu; cum transieris per aquas, tecum ero, & flumi-
na non operient te; cum ambulaveris in igne, non combure-
ris, & flamma non ardebit in te, quia Ego Dominus Deus
tuus, Sanctus Israel, Salvator tuus, Es. XLIII. 1. Si calami-
tosa præsentis temporis fata, quibus Lutheranorum Ecclesia
mirum quantum! premitur, Orthodoxorū, & Cordatorum Do-
ctorum Ordo variis modis supprimitur, & omnis fidelium Cœ-
sus tantummodo nō opprimitur, leviter attingere, vel limis
saltem oculis aspicere, aut generalissimas malorum classes
percensere vellemus, numero nec initium, nec termi-
num, invenire, neque iustum pagellarum spatum definire
possemus. Somniant quidem Fanatici Seculum Aureum,
Millenarium justorum, & Sanctorum, pacificum, & quæ non
felicitatis cuiusvis secula. Sed habeant sibi talia suavissima so-
nnia! Nos cum Michaeli Christo strenue crucis militiam mili-
care, more Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, & a-
liorum Martyrum, ac omnium fidelium Bellatorum vestigia
servare, continuas contra Satanam, & alios hostes Spiritua-
les, pugnas tolerare, perque multat tribulationes regnum
cælorum, in Fidei, Spei, Victoria, sub mediis armis intrare debemus.
Letamur in Domino, nobisq; gratulamur, de multitudine, & magni-
tudine certaminum, in quibus, sub auspiciis Michaelis, benedictionis
quoque & letitiae, Victoriae, & Gloriæ Solennitates celebrare possumus!
DEO proinde sit Laus, Honor, & Gloria, qui, furente Dracone, frenen-
tibus veritatis hostibus, ringentibus, falsis fratribus, & aliis afflictæ
Wittebergæ, cum primis Facultatis Theologicæ, malevolis, Nobis in-
præ-

præsenti maxima parat munera, purissima donat gaudia, siquidem ex cœlesti Gratia, & Superiorum indulgentia, Solennitatem Academicam, Doctoralem Aulam Theologicam, hoc Programmate, Præconis instar, proclamo, & in Tabulis publicis, consveto more, hoc Facultatis Diplomate, tanquam Decanus, eam intimo!

Quod igitur faustum sit, & fortunatum, & in omnibus, ex divina Clementia, benedictum, in Nomine Summi Religionis, & Ecclesie Patroni, Dei Patris, Filii, & Spiritus Sancti, Dei semper benedicti, sub Indulgentissimis Auspiciis, AUGUSTISSIMI, & POTENTISSIMI DOMINI, DN. FRIDERICI AUGUSTI, MAXIMI POLONIARUM REGIS, &c. SAXONIAE, JULIAE, CLIVIAE, AC MONTIUM, NEC NON ANGRIAE, ET WESTPHALIAE DUCIS, SACRI ROMANI IMPERII ELECTORIS, ET ARCHIMARESCHALLI, LANDGRAVII THURINGIAE, MARCHIONIS MISNIAE, AC UTRIUSQUE LUSATIAE, BURGGRAVII MAGDEBURGENSIS, &c. &c. &c. Herois Invictissimi, Domini, & Nutritii Nostri Benignissimi, Rectore Magnifico, Viro Nobilissimo, Amplissimo, & Excellentissimo, DN. CONR. SAMUELE SCHVRZFLEISCHIO, Polyhistore incomparabili, Historiarum, & Græcarum Literarum Professore Publice laudatissime, Promotor, ad hanc Aulam Doctoralem, juxta leges publicas designatus & Scnatus Consulto totius Collegii destinatus, Vir Summo Reverendus, Magnificus, Amplissimus, & Excellentissimus, DN. JOHANNES GEORGIUS NEUMANNUS, SS. Theol. Doctor, & Prof. Publ. Celeberrimus, Electoralinm Alumnum Ephorus vigilansissimus, Bibliothecarius Academiae meritissimus, &c. OCTO Theologiæ Doctoribus, in hac Academia, per Dei Gratiam, sine exemplo (Deo sit LAUS & HONOR, ET GLORIA!) Viris Laudatisimis, Maxime Reverendis, Amplissimis, & Excellentissimis, de re Ecclesiastica variis in locis jam optime meritis, &, per divinam aduentiam, adhuc præclare merituris, (qvos antiquo more, juxta Matriculam Licentiatorum, citra præjudicium Honoris, & Dignitatis, ætatis, & Ministerii, loci, Meritorum, vel aliorum respectuum hic sistimus.)

DN. L. JOHANNI HENRICO MELISSANDRO, Numburgensi, Pastori Gleichâ, Blanckheim. & Cranichfeldensi Superintendi, dudu bene merito, nec non in utroq; Consist. Assess. Primario.

DN. L. JACOBO WAECHTLERO, Pastori Beltzigensis Ecclesiæ Meritissimo, Vicinarumque Superintendenti Vigilantissimo.

DN. L. JOHANNI VOLCKMARO, Hamburgensi, Ecclesiæ Patriæ

triæ ad D. Catharinæ Pastori Primario Laudatissimo, & Scholar-
chæ Gravissimo.

DN. L. GERHARDO MEJERO, hactenus Celeberrimi Gymnasii
Hamburgensis Prof. Log. & Metaphys. Publ. & p. t. Rectori Me-
ritissimo, nunc autem vocato Pastori ad D. Benedicti Ecclesiæ
Quedlinburgensis, ut & Reliquarum, & Scholarum Superinten-
denti, nec non Consistorii Principalis Assessori Gravissimo,

DN. L. JOH. HEINRICO FEUSTKINGIO, Ecclesiæ Jessenensis
Pastori Dignissimo, Vicinarumq; Superintendenti Merentissimo.

DN. L. CHRISTIANO LEHMANNO, Ecclesiæ Freibergensis Her-
mundorum Pastori laudatissimo, Eiusq; sicut & Vicinarum, per
integrum Amplissimum Circulum Superintendenti Meritissimo.

DN. L. CHRISTIANO Gotthelff Blumberg, Ecclesiæ Radeber-
gensis Pastori Primario, & Scholæ Inspectorri dignissimo.

DN. L. GEORGIO CHRISTIANO EILMARO, Ecclesiæ Hel-
dungenensis in Thuringia Pastori Vigilantissimo, Vicinarumque
Superintendenti Gravissimo.

*Supremos in Theologia Doctorales Honores, Insignia, & Privilegia,
sub Præsidio SS. Trinitatis, & Michaelis, Principalis Doctoris, in Syne-
drio Sanctorum Angelorum Ecclesiæ totiq; & Academiæ, futuro die Jo-
vis, qui felicibus avibus Octobris dies 6. erit, in Templo Sanctorū omni-
um, Fonte primo Lutheranæ Reformationis, consuetis, & receptis ab An-
tiquitate Ritibus, atq; Ceremoniis Solennibus, publicè conferet, sanctis-
que precibus, una cum tota Concione coacta, plenissima Sp. S. dona
futuris Ipsorū Laboribus, Certaminibus, & Meritis, ex Cœlesti Gratia, &
Autoritate publica decernet! Ad hanc Doctoralem Aulam Magnifi-
cum Dn. Rectorem, Illusterrimos Dn. Barones, Patres, ac Cives Universi-
tatis, nec non Honoratisimos Dn. Hospites, & Auditores omnium Or-
dinum, solenniter invitamus: Patremq; misericordiarum ex intimis
invocamus, ut Ecclesiam Lutheranam oculis gratiæ semper respicere,
Verbum Veritatis in Hoc omnium SS. Templo, primæ Reformationis San-
ctuario, constanter ad seculi consummationē usq; magnificare, adversa
qvævis clementer avertere, Imprimis Maxime Reverendos Dn. Doctoran-
dos omni benedictione, ad sui Nominis gloriā, largissimā Ecclesiæ militan-
tis ædificationem, magnorum, multorumq; meritorum accretionē beni-
gniter augere, felicissimisq; Successibus, & Eventibus, totam ipsorum vitā
adimplere, Nos autem omnes vasa gratiæ propter Christum efficere, cle-
mentissime velit! Sit Deus noster, in omnibus gloriosus, & benedictus, per
omnia secula seculorum, Amen, P. P. Dom XV. post Trin. M DC IIC.*

05 A 65

ULB Halle
004 207 688

3

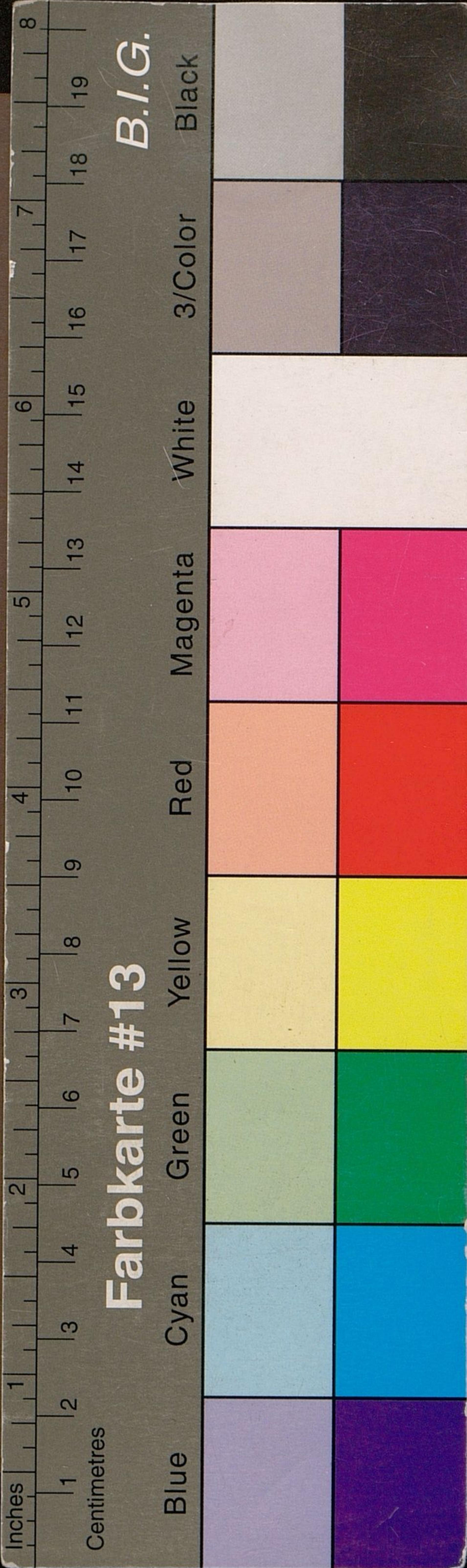
l.017

Q.1.

Farbkarte #13

IN NOMINE JESU, SUMMI DOCTORIS !
DECANUS
THEOLOGICÆ FACULTATIS,
IN ACADEMIA VVITTEBERGENSI,
D. JOHANNES Deutschmann/
PROFESSOR PRIMARIUS, COLLEG. THE-
OLOGICI SENIOR, ACADEMICI TEMPLI PRÆ-
POSITUS, ET ALUMN. EPHORUS,
FIDEI , SPE I QVE
TEMPLUM,
SUB DIVINÆ GRATIÆ FELICIBUS AUSPICIIS,
IN TEMPLO SANCTORUM OMNIUM,
AD SOLENNEM DOCTORALEM AULAM
THEOLOGICAM,
IN SUPREMI NUMINIS HONOREM,
ECCLESIÆ MILITANTIS FLOREM,
ET DOCTORANDORUM CONTINUAM
FELICITATEM,
INTIMAT,
ET AD DIEM JOVIS, VI. OCTOBris, FUTURUM
OMNES LECTORES, RELIGIONIS,
ET PIETATIS, AMATORES,
AD PANEGYRIN DOCTORALEM,
DIVINITUS DONATAM,
EA, QVA PAR EST, REVERENTIA,
PIIS PRECIBUS INVITAT !

(1648)

